

kem dle čís. 6 § 477 c. ř. s. a v druhém dle čís. 3 téhož §, neboť příslušnost zemského soudu v Praze jest v duchu daného předpisu naprosto výlučná, nemůže ani úmluvou stran býti změněna, a nepřislušnost jiného soudu tedy je nezhojitelná. Žaloba proto musila býti v každém případě pro nepřípustnost pravidelného pořadu práva odmítnuta.

Čís. 1311.

Návrh na uhrazovací exekuci nezahrnuje v sobě návrhu na exekuci zajišťovací.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1921, R I 1382/21.)

Vymáhající věřitel navrhl exekuci uhrazovací, soud první stolice povolil exekuci zajišťovací. Rekursní soud k rekursu dlužníka vyloučil z usnesení prvního soudu odstavec, jímž povolena exekuce zajišťovací. **Důvody:** Byl sice správně zamítnut návrh na exekuci uhrazovací a odůvodněno to ustanovením § 505 c. ř. s. a § 1 čís. 1 ex. ř. V tom však, že soud procesní bez návrhu povolil exekuci ku zajištění, jejíž podmínky jsou sice dány, bylo pochybeno, neboť povoleno něco, čeho vymáhající věřitel nežádal (§ 54 čís. 3 ex. ř.), i nelze tu použití obdobně vyjimečného ustanovení § 85 odstavec třetí knih. ř., o záznamu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu z důvodů soudu rekursního, k nimž dodal, že exekuční řád žádá zásadně podání návrhu, aby byla exekuce povolena (§§ 3, 53 a 54 ex. ř.) a provádí zásadu tu ještě zvláště při exekuci ku zajištění (§§ 370, 371 ex. ř.). Návrh na povolení exekuce ku zajištění nebyl učiněn a jest proto usnesení rekursního soudu zákonem odůvodněno.

Čís. 1312.

Smlouva na oko jest nicotna a může býti vzata v odpor i osobou třetí, pokud jsou jí její zájmy dotčeny.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1921, Rv I 620/21.)

Žalovaná vymáhající věřitelka zabavila v exekučním řízení proti dlužníku Františku P-ovi různé svršky, k nimž vznesl vlastnický nárok syn dlužníkův Josef P., tvrdě, že mu je otec prodal. Žalobě Josefa P-a na zrušení exekuce procesní soud první stolice vyhověl, vzav za prokázáno, že žalobce nabyl kupní smlouvou ze dne 22. března 1919 zabavené věci od dlužníka. **Odvací soud** žalobu zamítl. **Důvody:** Žalobě Josefa P-a dlužno odepřítí oprávněnost z důvodu § 916 obč. zák. Soud odvolací má totiž za prokázáno, že smlouva ze dne 22. března 1919 mezi Františkem a Josefem P-em uzavřená, stala se pouze, jak žalovaná namítá, na oko za tím účelem, aby byl dlužník František P. chráněn před exekucí. Že tomu tak, dosvědčuje nápadně nízká cena (230 K) předmětů Františkem P-em jeho synu Josefu prodaných, kteréžto předměty mají rozhodně daleko vyšší cenu skutečnou, aniž toho třeba zvláště dokazovat a stačí úplně poukázat jen na to, že předmětem smlouvy byly: 2 čtyř-

kolové starší vozíky, jeden nákolesník, jedny orací kolečka, jedny kolečka pěší, 20 prken jedlových a smrkových a z poraženého ořechu, 200 pálených cihel a asi 6 metrů dříví na šindel a to vše bylo dle smlouvy prodáno za 230 K. Tato cena, jak všeobecně známo, nedostačila ani ku krytí skutečné ceny za 6 m dříví na šindel. A při tom se ještě prodávající František P. zavázal ze svého hraditi útraty sepsání smlouvy a její kolování. Další okolnost, jež nasvědčuje tomu, že smlouva byla pouhým jednáním na oko, jest i to, že kupoval Josef P., dělník, od svého otce Františka P-a, chalupníka, předměty, jež u svého otce ponechal a které spíše pro své hospodářství potřebovati mohl František P., než jeho syn Josef P., dělník jinde bydlící.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Pokud jde o právní posouzení věci, vytýká dovolatel, že důvody uváděné soudem odvolacím pro neplatnost smlouvy ze dne 22. března 1919 nejsou správné, poněvadž není dokázáno, že by cena za prodané předměty byla vůbec nízká, a poněvadž žalovaná, jejíž pohledávka jest na nemovitosti úplně kryta, není oprávněna, neplatnost smlouvy namítati. Skutečná cena prodaných předmětů není sice zjištěna, avšak žalobce udal v řízení před první stolicí, že nízká cena se vysvětluje převodem věci z otce na syna, čímž tedy nízkost ceny sám uznal. Avšak nehledě k ceně prodaných předmětů, jsou tu okolnosti, které nasvědčují tomu, že šlo pouze o smlouvu na oko. Žalobce tvrdí, že syn František P. tyto předměty prodal, poněvadž byl v nouzi. Naskytuje se tu především otázka, žalobcem nevysvětlená, proč František P., jsa v nouzi, prodal tyto předměty za nízkou cenu synovi a ne za výhodnější cenu třetí osobě, dále proč František P. ze dříví synovi prodaného prodal dále sám třetí osobě 1000 šindelů a proč je neprodal této třetí osobě přímo. Málo pravděpodobná jest také tvrzená nouze Františka P-a, neboť jest zjištěno, že v roce 1919 (ve kterém byla smlouva uzavřena), splatil František P. poslední splátku na pohledávku manželce S-ových 3200 K. Ze všech těchto okolností, dále z okolností, soudem odvolacím již uvedených, že šlo o smlouvu mezi otcem a synem a že syn kupoval od otce předměty, kterých, jsa zaměstnáným a bytem jinde, potřebovati nemohl, plyne, že šlo jen o smlouvu na oko na zkrácení žalované věřitelky. Dle § 916 obč. zák. (nového znění) jest takováto smlouva nicotná, tedy absolutně neplatná a může býti vzata v odpor i třetí osobou, pokud jsou jí její zájmy dotčeny. Žalovaná má právní zájem na tom, aby došla uspokojení z předmětů, exekučně zabavených, bez ohledu na to, je-li její pohledávka též zjištěna na nemovitosti dlužníkově, neboť nemůže býti od ní žádáno, aby, když dlužník neplatí, nastoupila obtížnou a nákladnou cestu exekuce imobiliarní, při níž vzhledem k poslednímu pořadí její pohledávky jest nejspíše, dojde-li vůbec touto cestou uspokojení. Byla tedy oprávněna namítati neplatnost smlouvy, kterou se předměty, z nichž snadněji zaplacení dojíti může, exekuci odnímají.

Čís. 1313.

Přípustnost určovací žaloby o zjištění nároku, jenž musí býti v určité době uplatňován, nelze-li závčas žalovati o plnění.